

הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי

ראש השנה – Rosh Hashana

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים כִּי־ג-כִּי־ה

כג וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר :

כד דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲדָשׁ

הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יְהִי־לְכֶם

שַׁבָּתוֹן זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ :

כה כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ

וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לָהּ :

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים כִּי־ג-כִּי־ה

כַּג וַיִּדְבֹר הִי אֶל־מִשָּׁה לֵאמֹר :

כַּד דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד

לַחֲדָשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קִדְשׁ :

כֹּה כָּל־מַלְאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַהִי :

Questions:

1. Write down the numbers you find in the text

2. What is the word for 'month' and how many times does it appear?

3. Work out from the text what the exact date is for ראש השנה

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים כִּי־ג כִּי־ה

כג וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מִנְשֵׁה לְאמֹר :

כד דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאמֹר בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יְהִי לָכֶם שַׁבָּתוֹן
זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ :

כה כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לְה':

Which **פְּסוּק** mentions the giving of the actual **מִצְוָה** of **הַשָּׁנָה** ראש השנה?

כַּד דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יִהְיֶה לָכֶם
שִׁבְתוֹן זְכוֹרֹן תְּרוּעָה מִקָּרָא קִדְשׁ :

Questions:

1. Find the name given for ראש השנה in this פסוק
in this פסוק
2. Underline the words used and write their meaning
3. What is strange about the meaning of the words?

What Does תְּרוּעָה Mean?

וַיִּקְרָא פֶּרֶק כִּי־הָיָה פְּסוּק ט'י

ט וְהֵעֵבֶרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִעִי בְּעֶשְׂוֹר לַחֲדָשׁ בְּיוֹם הַכַּפָּרִים
תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם :

כג וַיִּדְבֹּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : כד דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יִהְיֶה
לָכֶם שַׁבָּתוֹן זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ : כה כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקַּרְבַּתֶּם אִשָּׁה לַה' :

What can we learn about ראש השנה from this text?

Date

offerings

Work forbidden

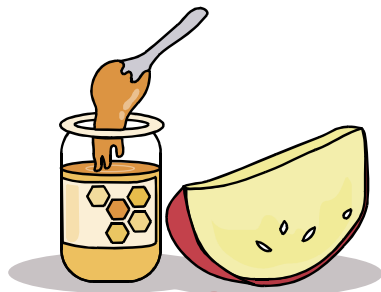

Remember שופר

What information about ראש השנה is missing from the text?

שופר of מצות

מנהגים (customs)

Apple in honey

Where do we
learn all of this if
it is missing from
the written text?

REVIEW

Lesson 2

כג וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : כד דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יְהִיָּה לָכֶם שַׁבָּתוֹן
זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ : כה כָּל־מִלְאָכָת עֲבֹדָה לֹא
תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לְה' :

Review Questions:

1. What was the **name of the סִפָּר** in which we learned about the מִצְוָה of רֵאשׁ הַשָּׁנָה?
2. What **date does the תּוֹרָה** give for the חֹג?
3. What is the **date we give it** based on these words?
4. How does **ה' describe** the חֹג when He gives the מִצְוָה to מֹשֶׁה? (2 words)
5. What do these **words mean**?
6. What **question** does רש"י have on this name?
7. How does he **answer** this question?

Extension: What can we learn from this answer?

REVIEW

The ראש השנה we studied on פסוקים teach us the following:

Date (1st of the 7th month)

Offerings

Work forbidden

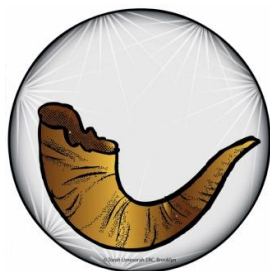
Remember (זכרון תרועה) שופר

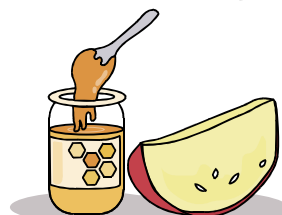
REVIEW

However, certain things we already know about ראש השנה seem to be missing from the text, such as:

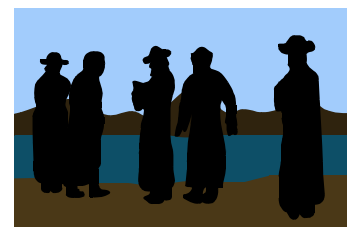
The מְצוֹת
of שׁוּפָר

Dipping
apple in
honey

Performing
תְּשׁוּלִיךְ by a
stream

So where do we learn all the details of the מְצוֹת for ראש השנה if they are missing from the written text?

כו: ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה

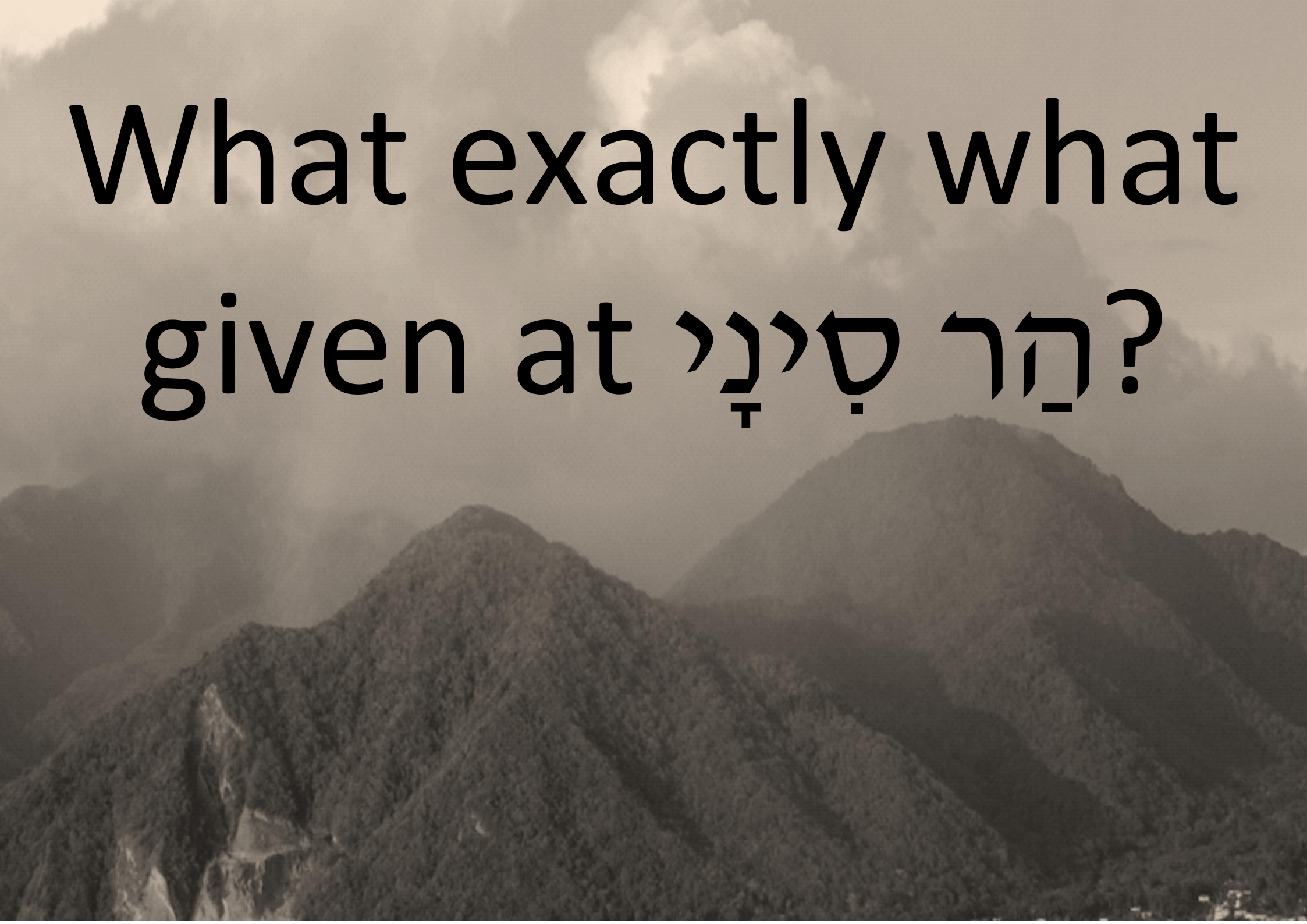
**Answer:
מְשֶׁנָּה**

**Huh?!?
What's the מְשֶׁנָּה?**

עין משפט
גד מצוה
חלונות. ונסקא מינה לזכ צפ"ק דיומא (דף יג) דלמרחו
אין מאכילין אותו
עון חטונות: של יעל
וקרין אותה אשטננות
רגיל להיות פשוט
נראה דיעל ה
הרים הגבוה
(דברים יד)¹²
ומטה בשל יעל
דכמה דפשיט ט
לכבט אל כפים ומיה
אלא כר' יאודה דלמר כ
זכרים כפופים דהיינו של חיל ור' נוי
קאי כומיה צגמ' דלמר מטה של
ר"ה ויה"כ כפופים דקסגר כמה
דכ"ף איניס טפי עדיף משום והיו
לזי שס וכדלמר ר' אבהו צפ"ק
רבינו חננאל
קבץ על
הרב והקבץ
י כי חרוץ
מלכות
התקן בה
גורו פי אומר
בספרו בו את
התקן שפאק:
תנ"י שומר של ריה ט
על בר' ארי לז
נה של ריה ושל יהויב ויהא
של כפופין ושל יות
מה טקן חבנה כפופין.
י לז בריה בלבו תהא דאמר
י יהודה חנן ר' יהודה אומר
יה תוקעין בשל זכרים
חובלות בשל יעלים. וקיימו
י בר לז בריה ויהויב במא
לז חק ר' יהודה ר' יהודה
בו בריה במא וביקף איניס
פי דיקף ויהויב במא
יה ויהויב במא

What exactly what
given at סִינַי?

The תּוֹרָה

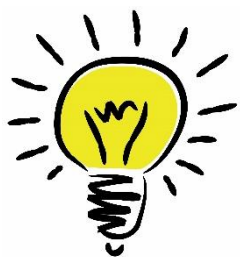
תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב
(The Written תּוֹרָה)

תּוֹרָה שְׁבִעַל פֶּה
(The Oral תּוֹרָה)

בְּרֵאשִׁית
שְׁמוֹת
וַיִּקְרָא
בְּמִדְבַר
דְּבָרִים

אֲרָעִים – agriculture
מוֹעֵד – special times
נָשִׁים – marriages
נְזִיקִין – damages
קִדְשִׁים – offerings
טְהָרוֹת – spiritual purity

By looking at just the names of the books above, which 'tractate' of the מִשְׁנָה would you expect to find some of the laws of הַשָּׁנָה discussed?

מְשָׁנָה ראש השָׁנָה ג' : ב

כָּל הַשּׁוֹפְרוֹת כְּשֶׁרִין חוּץ מִשָּׁל פָּרָה, מִפְּנֵי
שֶׁהוּא קָרוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהֵלֵא כָּל
הַשּׁוֹפְרוֹת נִקְרְאוּ קָרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ו),
בְּמִשְׁדָּ בְּקָרוֹ הַיּוֹבֵל :

Key:

פָּרָה -

הַשּׁוֹפְרוֹת -

מִפְּנֵי - because

כְּשֶׁרִין -

קָרוֹ -

חוּץ - except

מִשְׁנָה רֵאשׁ הַשָּׁנָה ג' : ב'

All Shofarot are kosher except that of a cow, because it is a horn [keren]. Rabbi Yose said; But are not all shofarot called 'horn' as it is written (Josh. 6:5) 'when they make a long blast with the horn of the yovel'.

Questions:

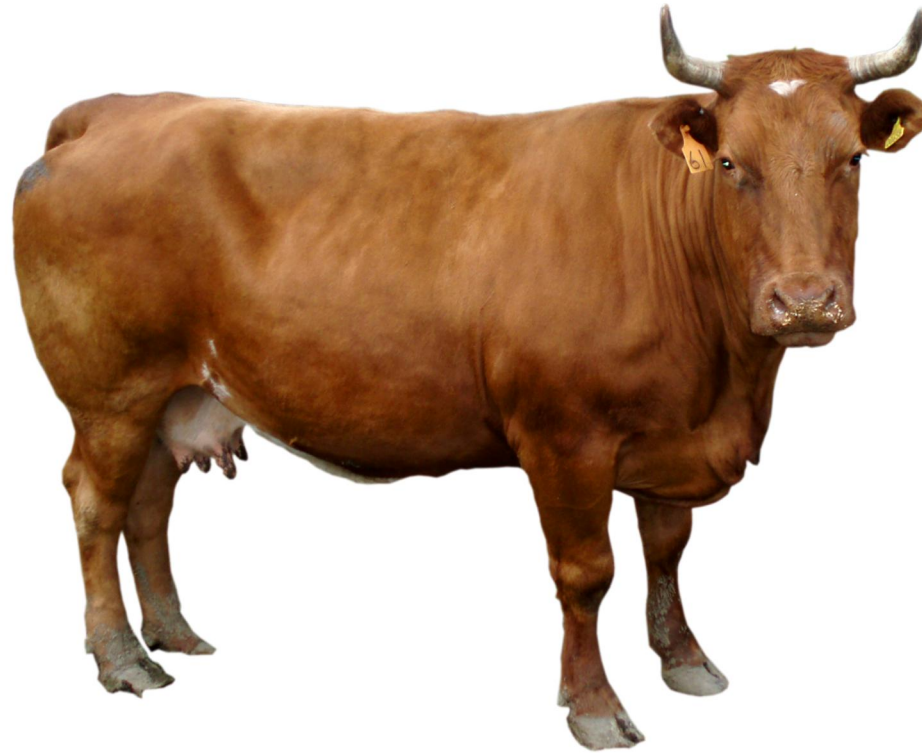
1. Which animal's horn *cannot* be used for a שׁוֹפָר?
2. According to the first opinion in the מִשְׁנָה, *why* can this animal not be used?
3. Give examples of animals whose horn *can* be used.
4. What does Rabbi Yose point out about *all* shofaros?

Challenge: Can you suggest an answer to Rabbi Yose's question explaining why this animal's horn could be different from others?

Different Types of Kosher שופרות

Animal not to be used for שׁוֹפָר

Mooo!

The cow's 'horn' is only called 'קֶרֶן', 'but never called a 'שׁוֹפָר' in the 'תּוֹרָה' unlike the horns of the other kosher animals, which are called both.

שְׁמוֹת לֵיב: זֵי-חֵי

7 And ה' spoke to Moshe: 'Go down; for your people, that you have brought up out of the land of Egypt, have behaved corruptly; 8 they have turned aside quickly out of the way which I commanded them; they have made themselves a molten calf, and have worshipped it, and have sacrificed unto it, and said: This is your God, O Israel, which brought you up out of the land of Egypt.'

Question: How is the מִשְׁנָה about what makes a kosher שׁוֹפָר connected to the idea of fixing our relationship with ה' to bring us close to Him?

Answer: We do not use the horn of a cow because it is a reminder of a time when we distanced ourselves from ה' through the חֵטֵא הָעֶגְלָה and on ראש הַשָּׁנָה we only want to focus on our closeness with ה'

The notes of the שופר according to the ראש השנה in משנה

תְּקִיעָה:

תְּרוּעָה:

‘quick beats’:

תְּקִיעַת שׁוֹפָר – Blowing שׁוֹפָר

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְשַׁמֹּעַ קוֹל שׁוֹפָר.

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, מְלֶכֶד הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיֵינוּ וְקִיָּמָנוּ
וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה.

תְּקִיעַה תְּרוּעָה תְּקִיעַה
תְּקִיעַה תְּרוּעָה תְּקִיעַה
תְּקִיעַה תְּרוּעָה תְּקִיעַה גְּדוּלָה

תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה תְּקִיעַה
תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה תְּקִיעַה
תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה תְּקִיעַה

תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּקִיעַה
תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּקִיעַה
תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּקִיעַה

יום פִּיפּוּר

Reading Exercise:

וַיִּקְרָא פֶּרֶק כִּיִּג פְּסוּקִים כִּיּו-כִי"ח

כּו וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מִשָּׁה לֵאמֹר :

כז אַךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם

הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם

וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁי־תִיכֶם וְהִקַּרְבַּתֶם אִשָּׁה לַה' :

כח וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה

כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עָלֵיכֶם לִפְנֵי ה'

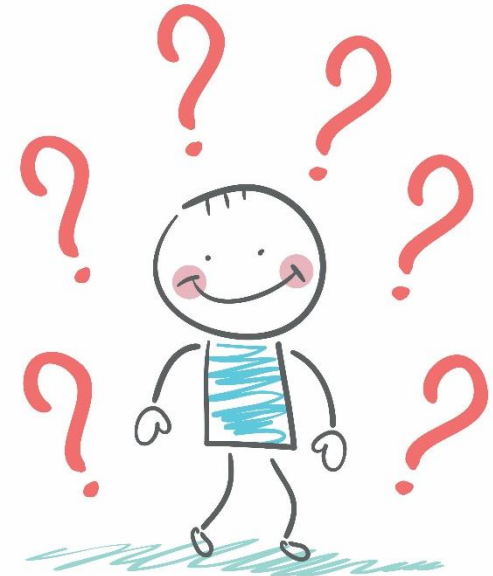
אֱלֹהֵיכֶם :

Focus:

כִּזְ אַדְּ בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים
הוּא מְקַרְא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת
נַפְשֵׁיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֵשֶׁה לַה' :
כַּח וְכָל־מִלְאָכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם :

Questions:

1. What are these two פְּסוּקִים telling us?
2. What date is יוֹם כִּיפּוּר? (Day and month)
3. What dos and don'ts are we told here?
4. What is so special about this day?
5. What happens on this day?
6. יוֹם כִּיפּוּר is a day of _____ ?

כֹּז בַּעֲשׂוֹר לַאֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפְּרִים
הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם וְעַנִּיתֶם אֶת
נַפְשֵׁיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֵשֶׁה לַה' :

What happens to the meaning of the פְּסוּק when we remove the word אֲדָ? So what does this 'extra' word אֲדָ come to teach us?

Let us look to רש"י for an answer...

Rashi – רש"י

כָּל אֶחָד וְרַקִּין שְׁצִתוֹרָה מְעוּטִים הֵן,
מְכַפֵּר הוּא לְשָׂצִים וְאִינוּ מְכַפֵּר עַל שְׂאִינָם שְׂצִים:

Key:

Only – וְרַקִּין (רק)

Excludes – מְעוּטִים (מעט)

Atones/forgives – מְכַפֵּר (כפרה)

To those who do – לְשָׂצִים (שב, תשובה) – תְּשׁוּבָה

Does not/do not - וְאִינוּ\שְׂאִינָם (אין)

תשלול – ‘exclusion’

‘The library is open every day **excluding** Tuesday’

‘Children who misbehave will be **excluded** from
the school trip’

Monday

Wednesday

Thursday

Friday

Saturday

Sunday

Tuesday

Lesson 2

Look at the following three חומש texts that discuss יום כיפור and find all the words that contain the root ענני – affliction

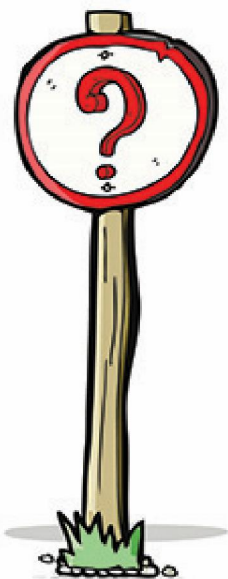
כו וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּז אַךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֶשָׁה לַה': כח וְכָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם: כט כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תִעַנֶּה בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמִּיהָ: ל וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל־מְלֹאכָה בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרָב עִמָּה: לא כָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁבַּתֵיכֶם: לב שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הוּא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּתְּשׁוּעָה לַחֹדֶשׁ בַּעֲרֹב מִעֲרֹב עַד־עֲרֹב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֹכֶם: (ויקרא פרק כ"ג פסוקים כ"ו-ל"ב)

כט וְהִיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תַּעֲנוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הֶאֱזָרַח וְהִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם: ל כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ: לא שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הִיא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: (ויקרא פרק ט"ו פסוקים כ"ט-ל"א)

ז וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: (במדבר כ"ט: ז')

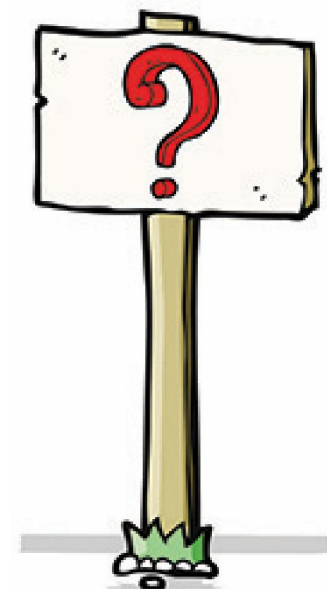
וְעַנִּיתֶם אֶת־נַפְשֵׁיכֶם

‘you shall afflict your souls’

What does it actually mean to ‘afflict your soul’?

Where can we find an answer if the חוֹמֵשׁ does not provide us with one?

מְשָׁנָה יוֹמָא ח' : א'

יוֹם הַכְּפוּרִים אָסוּר בְּאֲכִילָה וּבְשִׁתְּיָה
וּבְרְחִיצָה וּבְסִיכָה וּבְנְעִילַת הַסַּנְדָּל וּבְתִשְׁמִישׁ
הַמָּטָה. וְהַמְּלָךְ וְהַפֶּלֶה יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם....

סִיכָה –

אָסוּר –

נְעִילַת הַסַּנְדָּל –

אֲכִילָה –

מְלָךְ –

שִׁתְּיָה –

פֶּלֶה – פְּנֵיהֶם –

רְחִיצָה –

 יוֹם הַכַּפּוּרִים אָסוּר בְּאֲכִילָה וּבְשִׁתְּיָה

 וּבְרַחֲצָה וּבְסִיכָה וּבְנִעִילַת הַסַּנְדָּל

 וּבְתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה. וְהַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן יִרְחֲצוּ

 אֶת פְּנֵיהֶם...

Questions on the משנה:

1. How many things is the משנה telling us we are not allowed to do on יום כיפור?
2. How do you think the משנה learned this?
3. Where do you think this comes from?
4. What is the משנה there to do?
5. How does it work together with the Written תורה?

How many times does the root word עָנַי appear in the תּוֹרָה?

כּו וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : כּז אַךְ בְּעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא מְקַרְא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֶשָׁה לְה' : כח וְכָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם : כט כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תִעַנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרַתָּה מֵעַמִּיָּהּ : ל וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל־מְלֹאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרַב עַמִּיהָ : לא כָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁבַּתֵיכֶם : לב שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הוּא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּתְּשׁוּעָה לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב מִעָרֵב עַד־עָרֵב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֵכֶם : (וַיִּקְרָא פָּרָק כִּי־ג פְּסוּקִים כִּי־ו-ל"ב)

כט וְהִיְתָה לָּכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ תַּעֲנִי וְאֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הֶאֱזָרַח וְהִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם : ל כִּי־בִיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חַטְאֹתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ : לא שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הִיא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם : (וַיִּקְרָא פָּרָק ט"ו פְּסוּקִים כִּי־ט-ל"א)

ז וּבְעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מְקַרְא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ : (בַּמִּדְבָּר כִּי־ט : ז')

אֲדָ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם
וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקַּרְבְּתֶם
אִשָּׁה לָהּ

Now that we have seen the מִשְׁנָה, we should understand this word 'וְעֲנִיתֶם' better. At first we said it meant 'affliction' but we didn't really know what that meant...

Look over the פָּסוּק again, and explain וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם in your own words based on what we learned from the מִשְׁנָה.

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּיִּג פְּסוּקִים כִּיּוּ-לִיּוּחַ

כּוּ וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מִשָּׁה לֵאמֹר :

**כִּזְ אַדְּ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם
אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֵשָׁה לַה' :**

**כַּח וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עָלֵיכֶם לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵיכֶם :**

מְשֻׁנָּה יוֹמָא ח' : ט'

הָאוֹמֵר, אַחְטָא וְאַשׁוּב, אַחְטָא וְאַשׁוּב,
אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.
אַחְטָא וַיּוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, אֵין יוֹם
הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵין אָדָם לַמָּקוֹם,
יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֵרוֹת שֶׁבֵין אָדָם
לַחֲבֵרוֹ, אֵין יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂרִיטָה
אֶת חֲבֵרוֹ.

and repent – וְאַשׁוּב

אַחְטָא –

הָאוֹמֵר –

Two types of people are
not forgiven/able to do

יום פְּיפּוֹר on תְּשׁוּבָה.

Who are they?

Various עֲבֵרוֹת that we must do תְּשׁוּבָה for:

Between man and man (בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ)

- Speaking לְשׁוֹן הָרַע about somebody
- Telling your parents a lie
- Stealing something from a friend
- Hurting someone's feelings
- Getting someone else into trouble
- Deliberately fouling someone during a sports match

Between man and G-d (בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם)

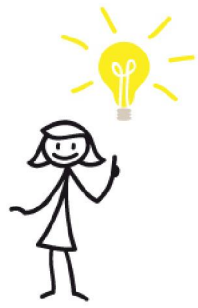
- Breaking שֶׁבֶת
- Forgetting to make a בְּרָכָה
- Eating a cheeseburger
- Not joining in during תְּפִלָּה
- Throwing away a worksheet that had ה' 's name on it
- Eating on יוֹם כִּיפּוּר (if above Bar/Bat Mitzvah)

Now that we have seen the מְשֻׁנָּה, do we understand the following words better? What has the מְשֻׁנָּה added to our understanding of יוֹם כִּיפּוּר?

כַּח וְכָל-מִלְאָכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצְם הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵיכֶם :

יוֹם כִּיפּוּר atones as a general rule. We are forgiven on this day. But there are exceptions to this rule (hint: מְשֻׁנָּה from previous lesson)

So for עֲבֵרוֹת between 'man to man' (בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ) we MUST first apologise to the person and ask for forgiveness before יוֹם כִּיפּוּר in order for ה' to forgive us.

But for עֲבֵרוֹת we committed against ה' (בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם), יוֹם כִּיפּוּר is itself the atonement.

Look at פָּסוּק כ"ח again and try to work out a hint in the wording as to where the rule that יוֹם כִּיפּוּר only fully atones for עֲבֵרוֹת that are בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם might come from:

כח וְכָל־מִלְאָכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֵצָם הַיּוֹם
הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם
לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם :

Here is Rachel, davening at the פּוֹתֵל on
לְשׁוֹן יוֹם כִּיפּוּר. She feels terrible about the
הִרְע she spoke about her classmate Joe...

Questions:

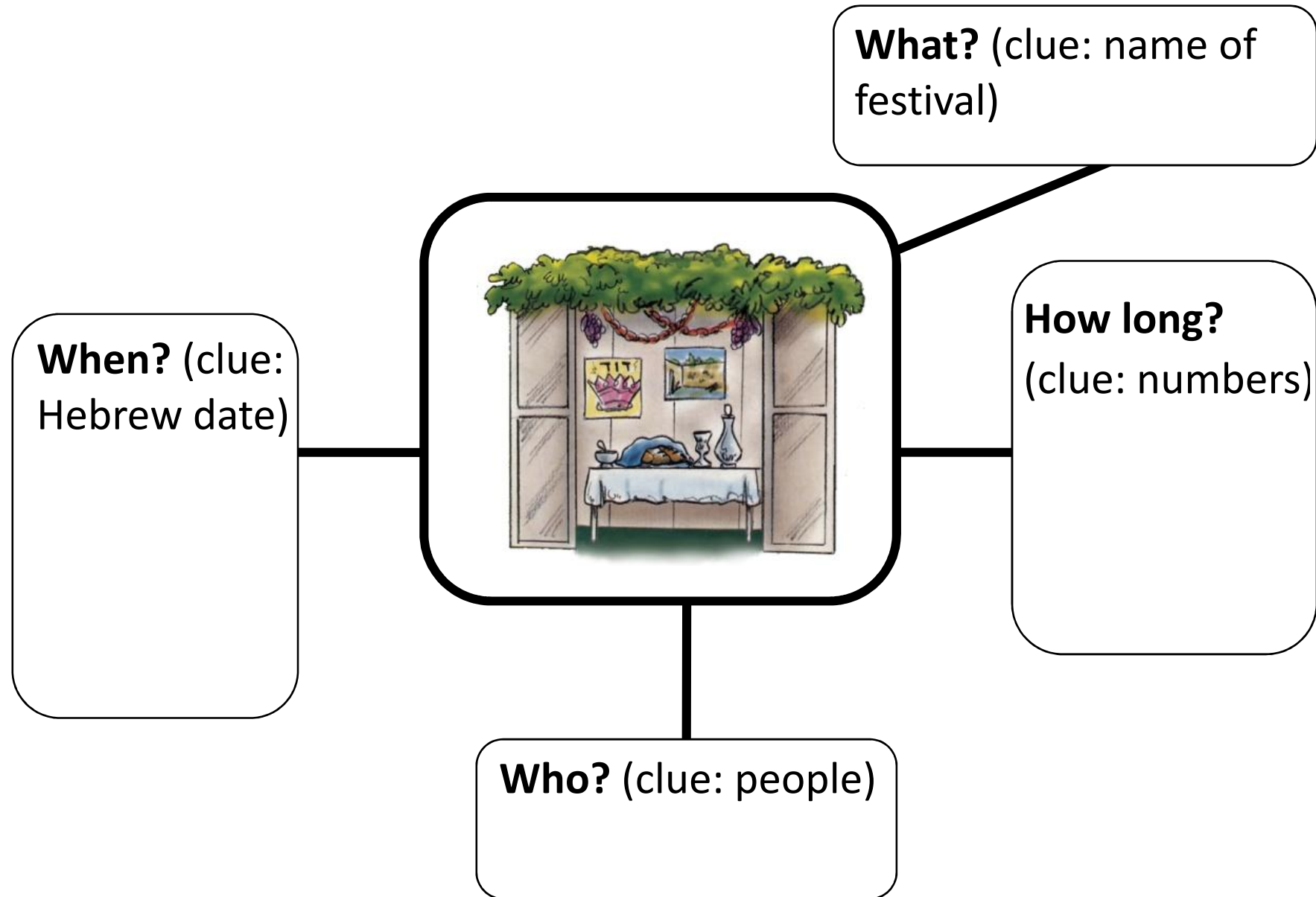
1. If Rachel does תְּשׁוּבָה in Shul on
יוֹם כִּיפּוּר, will she be forgiven?
2. What must Rachel do in order to be
forgiven for this עֲבָרָה on יוֹם כִּיפּוּר?
3. How could Rachel do this?

Lesson 1

What to look out for in the **שַׁבּוֹת** text:

וַיִּקְרָא פֶּרֶק כִּיִּג פְּסוּקִים לִיג-לִיִּד

לג וַיִּדְבֹר הִ' אֶל־מִנְשֵׁה לְאֹמֶר :

לד דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֹמֶר בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג
הַסִּפּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לָהּ :

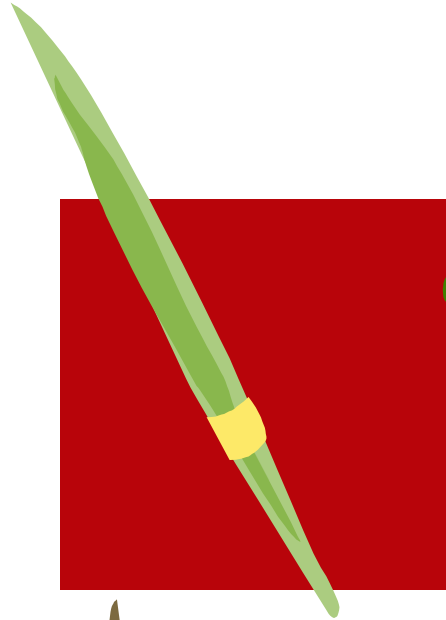
חַג – festival

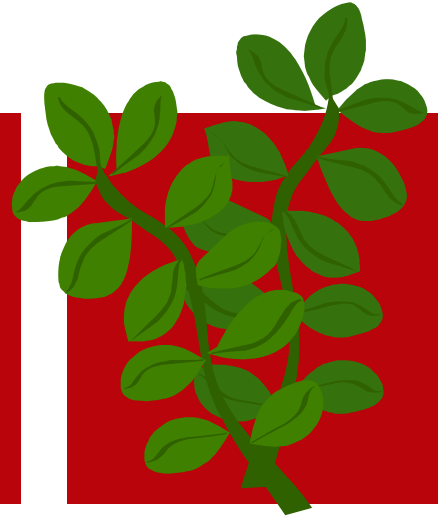
- ✓ What?
- ✓ Who?
- ✓ When?
- ✓ How long?

Can You Recall the Names of the אַרְבַּעַת הַמִּינִים?

לוֹלֶב

הַדַּסִּים

עֲרֵבּוֹת

אֶתְרוֹג

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים לִיט-מ״א

לֹט אַדְּ בַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי
בְּאַסְפְּכֶם אֶת־תְּבוֹאת הָאָרֶץ תַּחֲגוּ אֶת־חַג־ה'
שְׁבַעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן : מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם
הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־
עֵבֶת וְעֶרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם
שְׁבַעַת יָמִים : מֵא וְחַגַּתֶּם אֹתוֹ חַג לַה' שְׁבַעַת
יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי תַחֲגוּ אֹתוֹ :

חג – Festival

שמח - Happy/rejoice

but/except – אֵד

all your generations – דֹּרֹתֵיכֶם

beautiful – הָדָר

when you harvest – בְּאֶסְפְּכֶם

grain of – תְּבוּאָת

the land – הָאָרֶץ

festival – חַג

Questions on the text:

1. Why do you think the תּוֹרָה tells us what the farmers will be doing at סוּכּוֹת time? (clue לִיט)
2. What do you think are the four תּוֹרָה names for: עֲרֵבוֹת, הַדְּסִים, אֶתְרוֹג, לוּלָב (clue מִי)
3. Why do you think they are they called by these names in the תּוֹרָה?
4. What question(s) or problems can you spot in any of the פְּסוּקִים?

Can You Match the Names?

מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הַדָּר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנָף
עֵץ-עֵבֶת וְעֶרְבֵי-נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים :

לוּלָב

הַדָּסִים

עֶרְבֹת

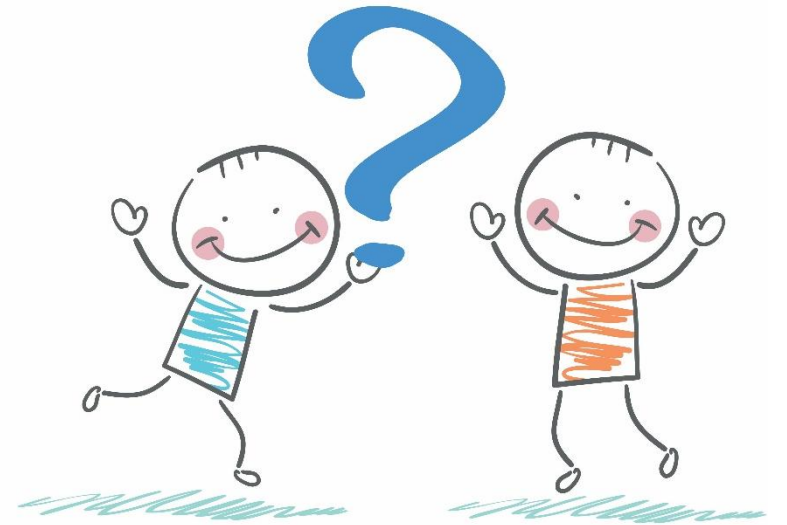
אֶתְרוֹג

פְּרִי עֵץ הַדָּר. עֵץ שִׁטְעַם עֵלֹו וּפְרִיֹו שְׂוֶה:

הַדָּר. הַדָּר צְחִילָנוּ מִשָּׂנֵה לְשָׂנֵה, וְזֶהוּ אֶתְרוּג:

Questions on רש"י

1. What is the "דיבור המתחיל"?
2. What is its meaning?
3. What is רש"י's question?

In your own words, what is רש"י saying?

Recap: Can you identify the תורה terms for אַרְבַּעַת הַמִּינִים?

עֵץ עֵץ עֵבֶת

עֵרְבֵי נַחַל

פְּרֵי עֵץ הַדֶּר

כַּפֹּת תְּמָרִים

We still haven't answered all of our questions:

Why does the תּוֹרָה
tell us about the
farmers gathering in
the harvest on
סוּפּוֹת?

Why are we told
to take אֶרְבַּעַת
הַמִּינִים on the
first day only?

How are we
supposed to rejoice?

Why is סוּפּוֹת a
time of שְׂמֵחָה?

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים לִי־ט-מִיֵּא

לֹט אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפֹּכֶם
אֶת־תְּבוֹאת הָאָרֶץ תַּחֲגוּ אֶת־חַג־הַיְּשִׁבֵת שְׁבַעַת יָמִים
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן :
מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כִּפֹּת
תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־עֵבֶת וְעַרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי הַיְ
אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים :
מֵא וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַהַיְ שְׁבַעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקֹּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַחֲגוּ אֹתוֹ :

This coin was discovered recently in Israel. It is almost 2000 years old, dating back to 134 CE. It dates back to the time of Rabbi Akiva and the Bar Kochba revolt when the Roman's ruled over the land of Israel.

1. Can you tell what the image on the coin is?
2. What's different or unusual about this image of אַרְבַּעַת הַמִּינִים?

*Coin reproduced with permission
from Heritage Auction Galleries*

This coin was discovered recently in Israel. It is almost 2000 years old, dating back to 134 CE. It dates back to the time of Rabbi Akiva and the Bar Kochba revolt when the Roman's ruled over the land of Israel. The words read "To the freedom of Jerusalem".

This is an image of the בית המקדש

What do you think this image is of?

1. Can you tell what the image on the coin is?
2. What's different or unusual about this image of אַרְבַּעַת הַמִּינִים?

*Coin reproduced with
permission from Heritage
Auction Galleries*

מִשְׁנָה סֵפֶה ג' : ד'

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה הַדְּסִים וּשְׁתֵּי עֶרְבוֹת
לוֹלֵב אֶחָד וְאֶתְרוּג אֶחָד, אֶפְלוּ שְׁנַיִם קְטוּמִים
וְאֶחָד אֵינוֹ קְטוּם. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, אֶפְלוּ
שְׁלֹשָׁתָן קְטוּמִים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, כָּשֵׁם שְׁלוּלֵב
אֶחָד וְאֶתְרוּג אֶחָד, כִּדְ הַדְּס אֶחָד וְעֶרְבָה אֶחָת :

So how many **אֶרְבַּעַת הַמִּינִים** do I need?

Rabbi Akiva

Rabbi Yishmael

Our Questions from last Lesson:

Why does the תּוֹרָה
tell us about the
farmers gathering in
the harvest on
סוּפּוֹת?

Why are we told
to take אֶרְבֵּעַת
הַמִּינִים on the first
day only?

How are we
supposed to rejoice?

Why is סוּפּוֹת a
time of שְׂמֵחָה?

מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָדָר
כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ-עֵבֶת וְעַרְבֵי-נַחַל
וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים :

Why are we
told to take
אַרְבַּעַת הַמִּינִים
on the first day
only?

Especially since we know that
we make the בְּרָכָה on אַרְבַּעַת
סוּכּוֹת (except each day of the
שִׁבְעַת of course!)

So if the חומש doesn't spell out the answer, where can we find out?

The משנה!

משנה ספּה גי' : י"ב

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה לִוְלָב נֶטָל בַּמִּקְדָּשׁ שִׁבְעָה,
וּבַמִּדְיָנָה יוֹם אֶחָד. מִשְׁחָרֵב בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ,
הִתְקִין רַבּוֹן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּי שִׁיְהֶא לִוְלָב נֶטָל
בַּמִּדְיָנָה שִׁבְעָה, זֵכֶר לַמִּקְדָּשׁ...

מְשֹׁנָה סִפָּה ג': י"ב

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה לוֹלֵב נִטָּל בַּמִּקְדָּשׁ שִׁבְעָה,
וּבַמִּדְיָנָה יוֹם אֶחָד. מִשְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
הִתְקִין רַבּוֹן יוֹחָנָן בֶּן זַכָּאי שְׂיֵהָא לוֹלֵב נִטָּל
בַּמִּדְיָנָה שִׁבְעָה, זְכוֹר לַמִּקְדָּשׁ....

©Walker Education Partners
of Torah Umanah
teacherscenter@walkereducation.org

established – הִתְקִין

should be – שְׂיֵהָא

a remembrance – זְכוֹר

at first – בְּרֵאשׁוֹנָה

shaken – נִטָּל

destroyed – חָרַב

The בית המקדש in Jerusalem

In the בית המקדש:

Everywhere else:

Jerusalem without the בית המקדש

Everywhere:

'A Time of our Rejoicing'

מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן פְּרִי עֵץ הַדָּר כַּפֹּת
תִּמְרִים וְעֵנָף עֵץ-עֵבֶת וְעַרְבֵי-נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים :

In the עֲמִידָה and during
סוּפּוֹת on קִידוּשׁ
the words 'זִמַּן שְׂמַחְתֶּנוּ' –
'a time of our rejoicing'

Think back to פְּסוּק ל"ט. What time of year did ה' choose for us to celebrate סופות?

לֹט אֶדְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפְּכֶם אֶת־
תְּבוּאת הָאָרֶץ תַּחֲגוּ אֶת־חֲגֵה' שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם
הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן :

 But why? After all, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל were in the desert for 40 years, so any month in the year could have commemorated this time.

 Have a look at פְּסוּק ל"ט again.
What time of year coincides with סופות?

Harvest time! The climax of the agricultural year, בְּאַסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאת הָאָרֶץ (חַג הָאָסִיף, in ingathering of the grains/fruits)

Diary entry 613

23rd Tishrei

Oh I can't thank Hashem enough!

Sukkot has been and gone; what an incredible week it has been! Thank G-d we brought in so much wheat crop this year, plenty to be able to sell at the market all year and enough for my dearest Rivka to bake bread and challot for the year to come! We are so blessed that the grape vines produced the sweetest of grapes this year that will make the finest wine in our village! Everyone at home is dancing and singing with joy. The children were excited that we were able to buy them new shoes and clothes for all the festivities, and Yonatan proudly earned enough pocket money to buy his own set of Arba'at Haminim this year!

Thank G-d we ate delicious food throughout Sukkot and it was so good to spend quality time with the family after such a hard season at the field and vineyard. The children had an incredible time going up to Jerusalem and the Beit-Hamikdash! The festivities at the Beit-Hamikdash this year were absolutely amazing! During the water drawing ceremony, many kinds of instruments were played, while one of our great Rabbanim juggled eight flaming torches! That is not a sight you see every day! We danced for hours, I carried little Eli on my shoulders, and we all sang and thanked Hakadosh Baruch Hu for His incredible kindness.

Anyone who has not witnessed the joy of Sukkot at the water drawing ceremony in the Beit-Hamikdash, has never experienced joy at all!

Tzvi Ben-Ezra

Ok, let's recap!

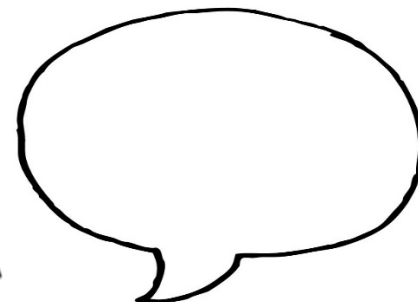
How many of each אַרְבַּעַת הַמִּינִים do we need?

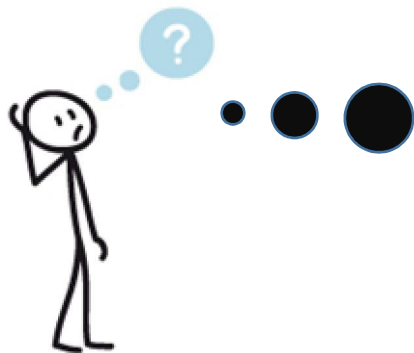
Rabbi Akiva

Rabbi Yishmael

מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף
עֵץ־עֵבֶת וְעֵרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים :

Why do we make a בְּרָכָה over אַרְבַּעַת
סוּכּוֹת on all the days of הַמִּינִים
and not just the first?

Ok, let's recap!

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים לִיט-מ״א

לֹט אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפֹּכֶם
אֶת־תְּבוֹאת הָאָרֶץ תַּחֲגוּ אֶת־חֲגֵהי שְׁבַעַת יָמִים
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן :
מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כִּפְת
תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־עֵבֶת וְעַרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים :
מא וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַה' שְׁבַעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקֹּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי תַחֲגוּ אֹתוֹ :

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים לִי־ט-מִיָּא

לֹט אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפְּכֶם
אֶת־תְּבוּאת הָאָרֶץ תַּחֲגוּ אֶת־חֲגֵהִי שְׁבַעַת יָמִים
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן :
מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כִּפְתַּת
תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־עֵבֶת וְעַרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים : מֵא וְחִגַּתֶּם אֹתוֹ חֵג לֵה'
שְׁבַעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי תַחֲגוּ אֹתוֹ :

וַיִּקְרָא פָּרֶק כִּי־ג פְּסוּקִים מִיֵּב-מִיֵּד

מִבַּב בַּסִּכּוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח
בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסִּכּוֹת :

מִגַּלְמַעַן יִדְעוּ דְרֹתֵיכֶם כִּי בַּסִּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֲנִי הִי אֱלֹהֵיכֶם :

מִדְּוַיִּדְבַּר מֹשֶׁה אֶת־מִעַדֵּי הִי אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

אֶזְרָח – native/citizen

מִעַד – (חול המועד) festive time

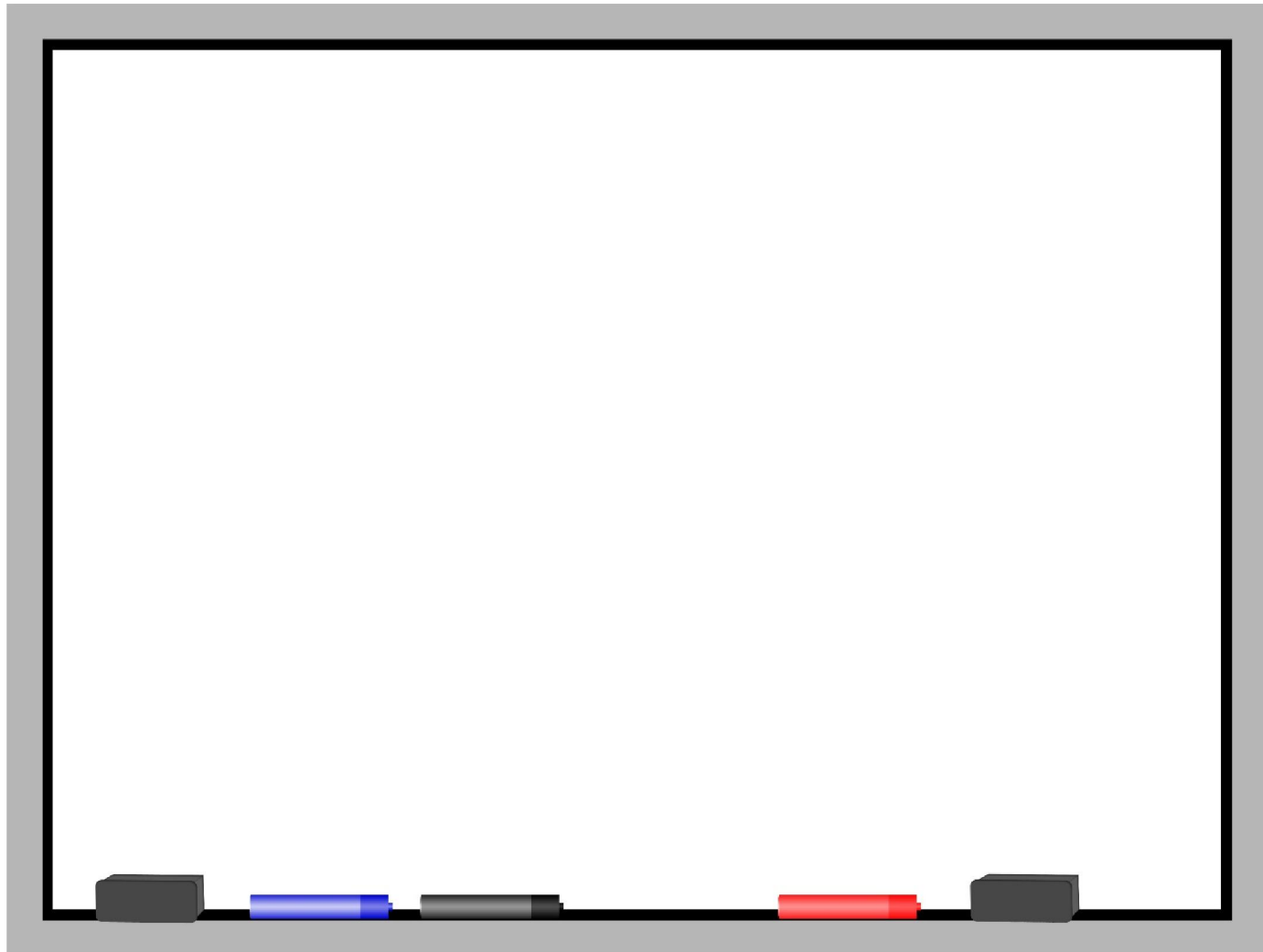
What would you need to survive?

רש"י

פִּי בַּסֵּפּוֹת הוֹשַׁבְתִּי עֲנֵי כָּצוֹד:

What do you think רש"י means?

What value/מְדָה do we learn from the
סִפָּה for our lives today?

הַפְּרַת הַטּוֹב

Gratitude/appreciation

בְּטַחוֹן

Trust in ה'

Is this a Kosher סֵפֶה?

Let's
find out!

מִשְׁנֵה סִפְּה אִי : אִי

סִפְּה שְׁהִיא גְבוּהָה לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים אַמָּה,
פְּסוּלָה. רַבִּי יְהוּדָה מִכְּשִׁיר. וְשֵׁאִינָה גְבוּהָה
עֲשָׂרָה טַפָּחִים, וְשֵׁאִין לָהּ שְׁלֹשׁ דְּפָנוֹת,
וְשִׁחְמָתָה מְרַבָּה מִצְלָתָה, פְּסוּלָה. סִפְּה
יִשְׁנָה, בֵּית שְׁמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הַלֵּל
מִכְּשִׁירִין. וְאִיזוֹ הִיא סִפְּה יִשְׁנָה, כָּל שֶׁעֲשָׂאָה
קָדָם לַחֵג שְׁלֹשִׁים יוֹם. אֲבָל אִם עֲשָׂאָה לְנִשְׁמ
חֵג, אֲפֹלוּ מִתְחַלֵּת הַשְּׁנָה, כְּשִׁרָה :

1. סֶפֶה שְׁהִיא
גְבוּהָהּ לְמַעַלָּה
מֵעֲשָׂרִים אַמָּה,
פְּסוּלָה. רַבִּי
יְהוּדָה מִכְּשִׁיר.

אַמָּה 45

2. וְשֵׂאֵינָהּ גְבוּהָהָ עֲשָׂרָה טַפְחִים.,

טַפְחִים 9

3. וְשֵׂאִין לָהּ שְׁלֹשׁ דְּפָנוֹת,

4. וְשַׁחֲמַתָּה מִרְבָּה מְצַלָּתָה, פְּסוּלָה.

5. סֶפֶה יִשְׁנָה, בֵּית שֵׁמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הַלֵּל מִכְשִׁירִין.

This
dates
back to
1793